

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XII. Iacob. Sadolet. Episc. Carpent. Vbaldino Bandinello S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

meri me milles malim, quam eiusmodi quicquam committere. Quis ad referendam vobis gratiam parum idoneus fuero: ad commemoramandam quidem certè & habendam, ero diligens. An ego optimi & maximi Pontificis tot beneficia erga me tacita sine gratia? pro quo si vitam sanguinemque profundam, vitam parcem ipsius erga me meritum assequar. Quid? tua tam multa officia, mi Blosi, quae mihi à te tributa sunt, obliuiscere voquam possum? quid aliorum tot hominum humanitatem & sollicitudinem: à quibus cum tam longè septem annorum intervallo absumis: vix debui existimare vel tenue vestigium recordationis de me in eorum animis residere: qui tamen omnia mihi recentis benevolentiae signa praesertunt. Quibus equidem cunctis sum oblitus: sed in exolendis nominibus ita reddam viciumque, ut mihi tempus, occasio, facultasque suppeditarit. Nam tibi mi Blosi me totum iam pridem dedidi: tuumque istum amorem aduersum me non minore ipse charitate benevolentiaque sum amplexus. In qua quidem mutua voluntate nostra ut perpetuo maneamus, neuter profectò nostrum ab altero rogandus est, (quid enim nobis in veteri amicitia nostra tuenda constantius?) ego tamen motem secutus sic agendi, rogo te etiam atque etiam, ut me illo modo amare nunquam desinas: tibi que vicissim de me ita pensatum habeas, esse te mihi & fore semper charissimum. Vale. Carpentoracti, VIII. Calend. Decemb. M. D. XXXIII.

XII.

JACOB. SADOLET. EPISC. CARPENT.
Vbalino Bandinello S. P. D.

PRORSUS eius dici, quo sum hinc Massiliam profectus, quifuit dies tertia Cal. Octob. accepi tuas literas. Quae etsi mihi gratissimae fuerunt, declarant enim planè tuum erga me amorem, quamque curam & diligentiam, quam tu in rebus meis agendis adhibuisses: tamen quoniam mihi tardius fuerant redditae, ego te cum Massiliae congressurum me arbitrabar, nullam tunc saltem cogitationem respondendi tibi, cum ad id potius me pertulisset, ut praesens tecum de omnibus rebus colloquerer. At postquam illuc veni, primùm id mihi accidit incommodi, quod mihi ibidem Pontifex duodecim dies ipsos expectandus fuit. Deinde cum ex eius aduentu eam certè voluptatem cepissem, quam meus in optimum atque humanissimum principem amor, totique praeterea hominum mihi amicissimorum insperatus conspectus attulisset: in tanta mea gratulatione illud accepi motum, quod neque te, neque alios quosdam mihi amicissimos ho-

mines in conuentu illo affuturos cognoui. Ac de te quidem
audiebam, cum Pontificis missu in Hispaniam iter suscepisti,
aliquorūque iam dierum processisses viam, in itinere ipso
tum restitisse. Quo ego nuntio cum essem sanè perturbatus
noster, & is qui tibi & mihi est amicissimus Petrus Carulle-
cius plenus officij atque humanitatis adolescens, affirmant
riculum nullum esse: seque certò existimare, antequam conue-
tus Malsiliensis dimitteretur, nobiscum te futurum. Id postea
quam non contigit, egoque tuo aspectu & colloquio fui prin-
tus, statui non amplius differendum esse officium meum. Itaque
etsi Paulo mandaram Malsilia iam discedens, ut aliquid daret
ipse ad teliterarum: tamen aliena illa opera non contentus
primum reuerti Carpentoracte, has ad te scribere institui, quae
bi nuntiarent, gratum te mihi fecisse, quod meam, atque adeo
quod prouinciae huius causam tam accuratè apud Pontificem
egeris. Quamquam ille, qui fuerat huc missus, ut prouinciam
ditionibus quibusdam laborantem, pace concordiaque placere
non sedator, neque extingtor factionum, sed concitator potius ap-
paruit. Venerat enim huc partibus illis addictus, quas maxime
timebamus. Neque ipse id dissimulabat, neque animi sui studium
tegere poterat. Sed cum cupiditate esset ita aperta, ut palam
omnibus pateret, quorum arbitrio gesturus esset magistratum,
cumque in causis paribus eorum qui rerum per se gestarum ratios
nes essent reddituri, non aequo iure aduersus omnes, neque eodem
vteretur: complures hinc boni viri & nobiles concilio habito,
primum quaestoris huius libidini se opposuerunt: deinde re ad
maximum Pontificem Malsiliam delata, facile ab eius clementia
& singulari iusticia est impetratum, ut pro homine parum his po-
pulis probato, alium nobis daret, in cuius virtute, & integritate,
& prudentia requiesceret Prouinciae status. Quod & factum est,
datumque negotium Paulo Capisuccio, homini eximia autori-
tate atque doctrina, quem nunc maxime expectat Prouincia. Quae
ego tibi volui nota esse, ut intelligeres, neque tu me, cum tibi ista
exponebam, sine causa laborasse: & quam gratum putes mihi ac-
cidisse hoc officium erga me tuum. Nam quòd de studiis meis
cum eodem optimo Pontifice communicaris, gaudeo maiorem
in modum, meorum illi studiorum rationem probari. Sed crede
mihi, quantum literis potero, quantum scriptis, quantum hac
mea ingenij mediocritate, & his facultatibus, quae mihi à natu-
ra, aut à diligentia tributae sunt, omnia sum ad eius ornamendam
atque illustrandam gloriam collaturus. Ita enim ille de me me-
ritus est. Et hac in re, quod per me minus valebo, amor mihi in-
genium & vires suppedirabit. Te quidem tacuisse cum illo id quo
minimè prolato fuit opus, & probo factum, & in eo etiam bene-

volentiam tuam agnosco. Operam tuam in vrbe ita mihi para-
tam esse duco, vt me ammet mihi. Sed mea istic pleraque parui
momenti sunt. Quod si acciderit, vt tua mihi gratia & ope sit
vtendum, literis non parcam. Illud cuperem, de quo et si tu Lug-
duni mecum modestissime es locutus: tamen doleo vehemen-
ter, non ex mea id sententia quam primùm confici: vt hominis
fideatissimi, ac liberalissimi, gratiam & benevolentiam tibi re-
conciliare. Quem hominem ego summè diligo atque colo: ar-
bitrorque id me iure optimo facere debere: quando & illius exi-
mia virtus spectata omnibus, & beneficia erga me complura ac
preclara extiterunt. De me meisque rebus, & de publicis, nihil
ego ad te scribo. Nam & quæ proprie ad me ipsum pertinent, pa-
rum idonea sunt quæ scribantur: & si quod publicè factum est,
& narratores, & testes. Tu vt valeas, nosque, quod facis, diligas,
magis spero à te peto. Carpentoracti, XII. Calend. Decembris,
M. D. XXXIII.

XIII.

I. A. C. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Laurent. Campegio S. R. E. Cardinali S. P. D.

Nihil mihi potuit nuntiari latius, quam te ex Germanica
Negatione tua, saluum & sospitem, longo interuallo, ad tuos
reuerisse, gratumque & optatum conspectum tuum summo Pon-
tifici, collegisque tuis omnibus atque ipsi vrbi imprimis retulisse.
Non enim dubito, quin tua eximia virtus & autoritas, in his
tantarum agitationibus rerum, sepius requisita & desiderata
fuerit. Quanquam seruiuit illa quidem Reipub. magnasque &
maximè ægras illius partes consilio & diligentia abiens sustinuit.
Sed tamen quemadmodum ea membra quæ cordi propiora sunt,
plures & potiores habent in conseruando corpore functiones:
sic hominum hominum sapientia & grauitas, proximè princi-
pem, & in ipso capite conciliorum statuenda est: vt latius in
omnem partem illarum utilitas possit dimanare. Verum vt se-
cumque res habet, labores tuos cuiusmodi fuisse, vt ea, quæ gra-
uissime laborabant, iamque curam omnem respicere videban-
tur, in commodiorem tamen statum per te deducta sint, valde
& laetatur, & publicæ utilitati gratulor. Atque vtinam aliquan-
do finem eius mali aliquem videamus, cuius tanta extitit vis, vt
non solum humanas, verum etiam diuinas res & rationes portue-
rit perire. Nec verò nunc eius tollendi atque exterminandi
non adest occasio, diuobus summis optimisque principibus in
vnam locum adductis. Qui si prudentia & facilitate perreuerint,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN